Приложение № 2

ДВАНАДЕСЕТМЕСЕЧЕН ОТЧЕТ ЗА КАСОВОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ

Сдружение "Национална асоциация на сляпо-глухите в България"

за периода от: 01.01.2015г. до: 31.12.2015г.

(в лева)

Наименование на направленията на разхода	ОБЩА СУБСИДИЯ 2015г.	Разходи за отчетното тримесечие IV-то трим.	Разходи с натрупване
1	2	3	4
1. За подпомагане дейността на териториалните организации и за социални услуги на членовете им, за културни, спортни и творчески мероприятия, за осъществяване социални контакти и комуникации	**25 500,00**	**6 476,79**	**25 500,00**
2. За подпомагане дейността на асоциацията, за обучителни семинари, за транспортно обслужване и издирване на сляпо-глухи, транспортни разходи при осъществяване дейността на асоциацията и транспортни разходи на териториалните организации	**44 000,00**	**10 976,32**	**44 000,00**
3. За издаване на списание „Звук и светлина“, информационен бюлетин и други специализирани издания	**5 000,00**	**271,57**	**5 000,00**
4. За Национален център за рехабилитация на сляпо-глухи „Хелън Келър“ – Пловдив	**66 200,00**	**18 181,26**	**66 200,00**
5. За провеждане на значими мероприятия, за международна дейност и за членски внос в национални и международни организации	**26 000,00**	**3 020,17**	**26 000,00**
6. За специални помощни средства и специфични приспособления и системи за обучение, рехабилитация и облекчаване на комуникацията и интеграцията на сляпо-глухите	**1 300,00**	**338,41**	**1 300,00**
ОБЩО РАЗХОДИ	***168 000,00***	***39 264,52***	***168 000,00***

Съставил отчета: Димка Казанджиева
Счетоводител на НАСГБ

Ръководител: Димитър Парапанов
Председател на НАСГБ

Национална Асоциация на Сляпо-глухите в България • ПЛОВДИВ

ДВАНАДЕСЕТМЕСЕЧЕН ДОКЛАД
на сдружение
„Национална асоциация на сляпо-глухите в България“ (НАСГБ)
за периода от 01.01.2015 г. до 31.12.2015 г.

1. а) Извършена Дейност: Подпомагане дейността на териториалните организации и предоставяне социални услуги на членовете им, провеждане на културни, спортни и творчески мероприятия, осъществяване на социални контакти и комуникации.

Постигнати резултати:

В НАСГБ членуват лица с увредени зрение и слух: 71% и над 71% загуба на работоспособност по отношение на зрението и със загуба на слуха най-малко 45 децибела на по-добре чуващото ухо. Според отчета за членския състав към 31.12.2014 г. в НАСГБ членуват 584 сляпо-глухи лица, които членуват в 25 териториални организации (ТО) на НАСГБ, в градовете: Асеновград, Бургас, Варна, Велико Търново, Габрово, Горна Оряховица, Димитровград, Добрич, Дулово, Казанлък, Кърджали, Неделино, Плевен, Пловдив, Перник, Русе, Сливен, Смолян, София, Стамболийски, Стара Загора, Харманли, Хисаря, Шумен, Ямбол.

През м. юли 2015 г. бе учредена нова ТО на НАСГБ – Благоевград, която започва да развива дейност на територията на Област Благоевград.

Териториалните организации са осъществили следните дейности: развитие на културно-масови дейности и спортни дейности, художествена самодейност, преодоляване на изолацията на сляпо-глухите чрез клубове за социални контакти, социални услуги за сляпо-глухите: консултации и съдействие за разрешаване на техни проблеми, интерпретиране на сляпо-глухи.
Развива се клубна дейност в клубовете за социални контакти към ТО: провеждат се ежеседмични срещи, отбелязват се международни, национални, религиозни и лични празници.

Издирвани са сляпо-глухи лица и се привличат нови сляпо-глухи членове **(43 члена са утвърдени от УС на НАСГБ за 12-месечния период на 2015 г.)**, с приоритет на лицата с дълбоки комбинирани слухови и зрителни нарушения, състоянието на много от които е неизвестно на социалните и здравните институции. Председателите и сътрудниците на териториалните организации са предоставили социални услуги на сляпо-глухите членове, които са от първостепенна важност – интерпретаторски услуги (включващи: интерпретиране речта на събеседниците, описание на обкръжаващата среда и придружаване), предоставяне и консултиране относно ползване на специфични помощни средства, консултиране относно права за получаване на различни услуги, съдействие пред държавни институции и др.

През юни 2015 г. са проведени отчетните събрания на ТО на НАСГБ за 2014 г. с участието на членовете на ТО и техните интерпретатори.

Извършена дейност за периода от 01.01.2015 г. **до 31.12.2015 г.:**

Мероприятия в Териториалните организации на НАСГБ :	
Брой организирани **културно-масови** мероприятия в ТО (отбелязване на международни, национални, религиозни и лични празници, провеждане беседи и др.)	373
Брой организирани **спортни** мероприятия в ТО (провеждане на тренировки, състезания и др.)	325
Брой организирани **творчески** мероприятия в ТО по художествена самодейност (провеждане на репетиции и подготовка, концерти, изпълнения и др.)	355
Брой проведени **срещи и сбирки** в Клубовете за социални контакти на ТО	725
Социални услуги, предоставени на сляпо-глухите членове на ТО от председателя и сътрудника на ТО :	
Брой членове, получили **консултации и съдействие за разрешаване на лични проблеми**, относно техни права и придобивки, включително и пред държавни институции	510
Брой членове, получили **консултации относно ползване на специфични помощни средства** за облекчаване комуникацията им (включително слухови апарати и др.)	262
Брой членове, на които са им предоставени **интерпретаторски услуги (включващи: интерпретиране речта на събеседниците, описание на обкръжаващата среда и придружаване)** - със съдействието на председателя и сътрудника на ТО)	225

Индикатори за ефективност: брой организирани мероприятия в териториалните организации - културно-масови дейности и спортни дейности, художествена самодейност, брой и честота на сбирките в клубовете за социални контакти на сляпо-глухите, брой и вид предоставени социални услуги на сляпо-глухите членове – интерпретаторски услуги, предоставяне и консултиране относно ползване на специфични помощни средства, консултиране относно права за получаване на различни услуги, съдействие пред държавни институции и др.

2. б) Извършена Дейност: Подпомагане дейността на асоциацията, обучителни семинари, транспортно обслужване и издирване на сляпо-глухи, транспортни разходи при осъществяване дейността на асоциацията и транспортни разходи на териториалните организации.

Постигнати резултати:

Подпомагане дейността на асоциацията

Осъществени от екипа в седалището на НАСГБ: организационна и ръководна, координационна, счетоводна, спомагателно-техническа и контролна дейност, чрез които се

изпълняват останалите дейности в НАСГБ: организационна, социална, рехабилитационна, културно-масова, издателска и международна дейност. Всички дейности на НАСГБ са изпълнени изцяло.

Провеждане Общи събрания на НАСГБ, заседания на Управителния съвет на НАСГБ, заседания и ревизии на Контролния съвет на НАСГБ и други мероприятия:

-Заседание на Управителния съвет на НАСГБ: 19.02.2015 г., гр. Пловдив

-Заседание на Контролния съвет на НАСГБ: 19.02.2015 г., гр. Пловдив.

– участвали 5 члена на УС и 3 члена на КС на НАСГБ, интерпретатори, служители на НАСГБ.

-Ревизия на Контролния съвет на НАСГБ в ЦУ на НАСГБ за отчетната 2014 г.: 16.03.2015 г., гр. Пловдив - участвали 3 члена на КС на НАСГБ, интерпретатори, служители на НАСГБ.

-Заседание на Управителния съвет на НАСГБ: 15.04.2015 г., гр. Пловдив

– участвали 5 члена на УС и председателя на КС на НАСГБ, интерпретатори, служители на НАСГБ.

-Общо годишно отчетно събрание на НАСГБ за 2014 г., проведено на 16.04.2015 г. в гр. Пловдив – участвали 19 пълномощника на Общото събрание, членове на УС и на КС на НАСГБ, интерпретатори, служители на НАСГБ.

-Ревизии на Контролния съвет на НАСГБ от 27 - 30.04.2015 г. в ЦУ на НАСГБ в гр. Пловдив на Териториалните организации от Южна България: Пловдив, Стамболийски, Хисар, Асеновград, Димитровград, Харманли, Сливен, Казанлък, Неделино, Смолян, Кърджали, Ямбол, Бургас, София, Перник, Стара Загора. Участвали 32 души: председатели и сътрудници на ТО

-Ревизии на Контролния съвет на НАСГБ от 15 - 17.05.2015 г. на Териториалните организации от Северна България: Плевен, Русе, Шумен, Дулово, Добрич, Варна, Горна Оряховица, Велико Търново, Габрово. Участвали 18 души: председатели и сътрудници на ТО. Ревизиите са проведени в гр. Горна Оряховица и в Шумен.

-Заседание на Управителния съвет на НАСГБ: 02.07.2015 г., гр. Пловдив

– участвали 5 члена на УС и председателя на КС на НАСГБ, интерпретатори, служители на НАСГБ.

-Заседание на Управителния съвет на НАСГБ: 11.11.2015 г., гр. Пловдив

– участвали 5 члена на УС и председателя на КС на НАСГБ, интерпретатори, служители на НАСГБ.

Транспортно обслужване и издирване на сляпо-глухи, транспортни разходи при осъществяване дейността на асоциацията и транспортни разходи на териториалните организации

Изплатени транспортни разходи при осъществяване дейността на асоциацията, за участието в заседания на Управителния съвет на НАСГБ, заседания и ревизии на Контролния съвет на НАСГБ.

През юни 2015 г. са проведени отчетните събрания на ТО на НАСГБ за 2014 г. с участието на членовете на ТО. Изплатени са транспортни разходи на членовете от други населени места и на техните интерпретатори.

Индикатори за ефективност: изпълнението на всяка от дейностите на асоциацията (организационна, социална, рехабилитационна, културно-масова, издателска и международна дейност); *Следващите индикатори се прилагат, когато са провеждани съответните дейности:* провеждане на Общи събрания на НАСГБ, заседания на Управителния съвет на НАСГБ, заседания и ревизии на Контролния съвет на НАСГБ и други мероприятия и брой на участниците в тях; брой участвали в обучителните семинари (членове и активисти на НАСГБ, членове на УС и КС на НАСГБ, председатели и сътрудници на териториалните организации на НАСГБ, пълномощници на Общото събрание, с техните интерпретатори, специални педагози и служители на НАСГБ); брой на обучителните семинари; брой и обхват на темите за обучение, включени в обучителните семинари; ефект върху участващите в обучителните семинари (повишаване на компетентността на кадрите на НАСГБ в организационната работа и финансово-счетоводната отчетност); брой

пътувания при осъществяване дейността на асоциацията, брой посетени обучителни семинари и събрания на териториалните организации, брой сляпо-глухи членове и техните интерпретатори, на които са изплатени транспортни разходи в семинарите и в други мероприятия; брой сляпо-глухи членове и техните интерпретатори, на които са изплатени транспортни разходи за участие в териториални събрания на териториалните организации.

3. в) Извършена Дейност: Издателска дейност (издаване на списание „Звук и светлина", Информационен бюлетин и други специализирани издания).
Издателската дейност се извършва в Информационно-ресурсния център на НАСГБ, в който функционира и Аудио-видео ресурсен център със звукозаписно студио.

Постигнати резултати:

Списание „Звук и светлина", печатен орган на НАСГБ, месечно издание:
За периода от 01.01.2015 г. до **31.12.2015 г.** са издадени: бр.1 (108), бр.2 (109), бр.3 (110), бр.4 (111), бр.5 (112), бр.6 (113), бр.7 (114), бр.8 (115), бр.9 (116), бр.10 (117), бр.11 (118), бр.12 (119) - в следните варианти (по брой екземпляри за всеки от издадените броеве на списанието):

- на плоскопечатен шрифт (книжка) – 133 екз. в 24 стр. на формат А4.
От бр.11 за 2015 г. списанието започна да се отпечатва с цветни снимки и на вътрешните страници, освен цветните корици.
- на компакт диск в MP3 формат - 29 екз. (в аудио-вариант като говорещо списание за сляпо-глухите с остатъчен слух);
- на брайлов релефно-точков шрифт – 29 екз. (за сляпо-глухите, ползващи брайл)
- като онлайн издание на адрес: http://zvuk-i-svetlina.eu

Списанието се издава с притурка в рубриката „Историята помни".

Списанието се радва на широк читателски интерес сред членовете на организацията, отразен в многото получавани в редакцията дописки и писма, участието в конкурси на списанието и др. То е тяхно любимо четиво, информиращо ги за живота на сляпо-глухите у нас и в чужбина, за социални права и придобивки. Изпращаме го в Националната библиотека „Кирил и Методий" и Регионалните библиотеки, до различни държавни и обществени организации и институции, за да повишим информираността за специфичните проблеми на сляпо-глухите като лица с комбинирано зрително-слухово увреждане.

Информационен бюлетин на НАСГБ (периодично издание):
През месец март 2015 г. е издаден: бр.1 / март 2015 г. – материали за Общото годишно отчетно събрание на НАСГБ за 2014 г., което бе планирано да се проведе на 16.04.2015 г. в гр. Пловдив (за 19 пълномощника на Общото събрание – на хартия и на компакт диск в MP3 формат).
През април 2015 г. бр. 1 на „Информационен бюлетин на НАСГБ" е преиздаден с вече допълнените и утвърдени материали от Общото годишно отчетно събрание на НАСГБ за 2014 г. и е изпратен на 25 териториални организации на НАСГБ.

Технологична реализация на издателската дейност:
През януари – март 2015 г. са закупени консумативи: тонер за черно-бяла копирна машина А3 формат, хартия, картон, компакт дискове и др.
През април – юни 2015 г. са закупени: тонер за цветен принтер А3 формат и съвременен модел фотоапарат за заснемане снимки за сп. „Звук и светлина", онлайн версията му и останалите издания, и за нуждите на Информационно-ресурсния център на НАСГБ.
През юли – септември 2015 г. са закупени: лаптоп за Информационно-ресурсния център на НАСГБ, както и консумативи за издателската дейност (тонери, хартия, картон и др.).

През септември – декември 2015 г. са закупени консумативи за издателската дейност (тонери, хартия, картон и др.).

Индикатори за ефективност: периодичност на изданието, тираж, достъпност на изданието (наличие на различни варианти на издание – плоско-печатен, аудио, брайлов, онлайн), брой и разнообразие на засяганите теми в изданието, ефект върху целевите групи (повишаване информираността на сляпо-глухите по важни за тях въпроси и повишаване информираността сред обществеността за специфичните проблеми на сляпо-глухите като лица с комбинирано зрително-слухово увреждане).

4. г) Извършена Дейност: Национален център за рехабилитация на сляпо-глухи „Хелън Келър" – Пловдив.

Националният център за рехабилитация на сляпо-глухи (НЦРСГ) „Хелън Келър" – гр. Пловдив към сдружение „Национална асоциация на сляпо-глухите в България" (НАСГБ), обучава **индивидуално** тотално сляпо-глухи потребители и сляпо-глухи потребители с дълбоки комбинирани зрителни и слухови увреждания в **алтернативни начини за общуване и комуникация: чрез жестове без използване на зрението (тактилен жестов език, тактилно жестообразуване, ръчни азбуки, хаптична комуникация), както и в алтернативни методи, основани на остатъчните слух или зрение. Обучаваме и посредством методи на слухово-речевата рехабилитация (развитие на устната и писмена реч, и остатъчните слухови възприятия), фонетичната ритмика и моторика (използване на двигателни упражнения като основа за фонетичното развитие).** Осъществяваме обучение и на техните близки или други желаещи лица, като интерпретатори на сляпо-глухи, за да могат да бъдат още по-полезни при улесняване на контакта им с околните, интерпретиране на обкръжаващата среда, интерпретиране при общуване с други лица, и придружаване.

Някои от сляпо-глухите имат и други съпътстващи нарушения – интелектуални затруднения, както и социална депривация, причинена от дълбока и дългогодишна социална изолация, което прави рехабилитацията и обучението още по-необходими за развитие на уменията им за самостоятелен начин на живот.

Освен уменията за общуване, от първостепенна важност са курсовете по основна рехабилитация:

Ориентиране и мобилност (в малкото и голямото пространство без и с бастун, с и без виждащ водач);

Брайлова грамотност (писане и четене чрез брайлова релефно-точкова азбука);

Полезни умения (умения за справяне във всекидневието и социални умения, особено важни за сляпо-глухите с дълбоки увреждания, както и с интелектуални затруднения или социална депривация);

Зрителна рехабилитация (обучение на лицата с остатъчно зрение на правилни умения за използването му);

Машинопис – обучение в умения за писане по 10-пръстна система, като подготовка за овладяване на компютърната клавиатура;

Компютърна грамотност (на персонални компютри, чрез използване на специален софтуер със синтетична реч за лицата с остатъчен слух или чрез брайлов дисплей за лицата с дълбока загуба на зрението и слуха, включително и при тотално сляпо-глухите, или чрез промяна на размерите на шрифта и параметрите на контраста при лицата с известно остатъчно централно зрение. Компютърната грамотност се явява мощно средство за улесняване достъпа на сляпо-глухите до информация и комуникация, и повишава многократно самостоятелността и независимостта им при работа с информация и при комуникация чрез компютър и интернет);

Умения за ползване на мобилни устройства под различни операционни системи – както мобилни телефони със синтетична реч, така и на смартфони и таблети (които имат функции на компютър), работят под синтетична реч, имат визуални улеснения за лица с увредено остатъчно зрение. Те също като компютрите, улесняват достъпа на сляпо-глухите до информация и комуникация, но тъй като са мобилни и преносими,

могат да бъдат много полезни в множество ежедневни ситуации и реално многократно повишават независимостта на лицата с двойни сензорни увреждания.
Физическа култура и спорт – за преодоляване на обездвижването, повишаване на тонуса и като средство за регулиране ритъма на дишането при обучението в гласова реч на лицата с ранна слухова загуба.

Националния център за рехабилитация на сляпо-глухи (НЦРСГ) „Хелън Келър" се намира в гр. Пловдив, Източно крило на Детски Ясли № 17, ул. Весела 30 (двуетажното крило ни е предоставено под наем от Община Пловдив).

Националния център за рехабилитация на сляпо-глухи "Хелън Келър" към НАСГБ има издадени Удостоверения за регистрация за предоставяне на социални услуги на Агенцията за социално подпомагане:
№ 364-03 "Център за социална рехабилитация и интеграция за възрастни хора"
№ 364-04 "Дом за възрастни хора със сетивни нарушения"
от 09.10.2009 г., с които нормативно се регламентира дейността му.

Постигнати резултати:

За периода от 01.01.2015 г. до **31.12.2015 г.** НЦРСГ „Хелън Келър" продължи да изпълнява приоритетното си задължение, а именно обучението и рехабилитацията на тотално сляпо-глухи лица и лица с тежки зрителни и слухови увреждания.

През зимните месеци, поради ниските температури, високите цени на електроенергията и ограничените финансови възможности, НЦРСГ „Хелън Келър" не е провеждал интернатно обучение. Преподавателите в НЦРСГ „Хелън Келър" обработваха досиетата на членовете на Териториалните организации на НАСГБ – 584 члена към 31.12.2014 г. Осъществиха анализ на разпределението на членския състав по пол, населено място, възрастови групи, степени на образование, както и по степени на загуба на зрение и степени на загуба на слух. Осъществиха диагностично оценяване и проучиха рехабилитационните потребности на членовете, необходими за съставянето на индивидуалните програми на потребителите на НЦРСГ „Хелън Келър". Бе осъществена подготовка за началото на обучителните курсове през месец април. Бяха предоставени консултации за затвърждаване компютърни умения, софтуерна и хардуерна поддръжка за сляпо-глухи членове от Пловдив, както и дистанционно (онлайн) към сляпо-глухи от страната.

Амбулаторните курсове започнаха от м. март, а интернатните – от м. април.

През м. януари 2015 г. служителите на НЦРСГ преминаха модул на обучение за разработване и управление на проекти, проведено от Център „Образование за демокрация".

През първата половина на април, учителите Деян Славов и Елена Атанасова преминаха курс за преподаватели по „Андроид" в Националния център за рехабилитация на слепи. Заедно с партньорския център, те участваха в среща на екипа, разработващ онлайн услугата „Робобрайл" с цел отчитане досега изпълнените дейности. В началото на юни, психологът и учител Анна Ройдева премина еднодневно обучение по ерготерапия в София, организирано от Националната асоциация на ресурсните учители.

Специалните педагози осъществиха обучение на сляпо-глухите участници в значимите събития, както и в самото провеждане на:
- Спортния празник на специфичните възможности на сляпо-глухите в гр. Варна, 09 - 16.08.2015 г. (включващ ежегодните национални първенства на сляпо-глухите: 12-то по шахмат, 4-то по спортна табла, 2-ро по боулинг, 11-то по лека атлетика, 7-мо по канадска борба и 4-то по дартс).
- 12-тия Национален празник на специфичните възможности на сляпо-глухите, включващ 11-ти Национален фестивал на художествената самодейност на сляпо-глухите, в гр. Пловдив на 11.09.2015 г.
- Международна среща и обмяна на опит с колегите от Хърватската асоциация на сляпо-глухите „Додир" и Словенската асоциация на сляпо-глухите „Длан" (в Загреб, Хърватия, от 09 до 11.12.2015 г.), с участие на представителна група от НАСГБ: членове на УС и КС, председатели, сътрудници и активисти на ТО, председатели на обединените спортни

клубове на сляпо-глухите (ОСКСГ), тотално сляпо-глухи и техните интерпретатори, както и екипа на НАСГБ.

Специалните педагози също участват в ежемесечната подготовка и издаване на списание „Звук и светлина“ на плоско-печатен шрифт, брайл, като говорещо списание и в онлайн версия.

В НЦРСГ „Хелън Келър“ широко е застъпена индивидуалната работа с потребителите по визуален жестов език и тактилен жестов език, ръчни азбуки, хаптично общуване, ориентиране и мобилност, брайл, полезни умения (всекидневни и социални), компютърна грамотност и умения за ползване на мобилни устройства, зрителна рехабилитация, занимания, свързани с игри и общофизическа подготовка. Всичко това е подчинено на целта за придобиване на по-голяма самостоятелност на потребителите. Успоредно с това се обръща внимание на семействата на сляпо-глухите, като техни членове се обучават непрофесионално за интерпретатори, с цел по-добрата комуникация между тях и сляпо-глухите лица. За напреднали сляпо-глухи потребители в зависимост от техните възможности, се осъществява дистанционно обучение по компютърна грамотност. Също така може да се проведе по местоживеене, обучение по ориентиране и мобилност на сляпо-глухи с по-добър слух, без те да бъдат настанявани в ограничената база на центъра. При определени случаи, също осъществяваме надомно обучение и дистанционно обучение. В НЦРСГ „Хелън Келър” ще продължават да преминават обучение потребители с тотална сляпо-глухота и с тежки зрителни и слухови увреждания.

По решение на ръководството на Община Пловдив, предстои сградата, в която се помещават Национална асоциация на сляпо-глухите в България и Национален център за рехабилитация на сляпо-глухи да бъде преустроена отново в детско заведение. Това означава, че НАСГБ и НЦРСГ „Хелън Келър” ще бъдат преместени на друго място. Ето защо пред УС на НАСГБ отпадна въпросът за ремонт на сградата. Настояваме пред Община Пловдив да бъде предоставена друга сграда със същите параметри като площ и разположение, където да бъдат преместени двете институции.

През 12-те месеца на 2015 г. в НЦРСГ „Хелън Келър” са преминали обучение:

67 потребители, от които:
61 сляпо-глухи лица
6 лица, които се обучават за интерпретатори на сляпо-глухи (близки на сляпо-глухите лица или други желаещи лица, които се обучават в умения за интерпретиране на сляпо-глухи (които включват: методи за комуникация със сляпо-глухи, интерпретиране при комуникация, описание на обкръжаващата среда и придружаване).

по вид обучение:
1 потребител: надомно и дистанционно обучение,
22 потребители: амбулаторно обучение
44 потребители: интернатно обучение

Потребителите през 12-месечието на 2015 г. са преминали обучение по няколко учебни дисциплини и са посетили центъра няколко пъти. Всеки индивидуален обучителен курс представлява обучението на дадено лице по определена дисциплина в едно интернатно посещение или амбулаторно, надомно и дистанционно включване. Като в едно посещение или включване, едно лице може да премине няколко индивидуални обучителни курса по няколко дисциплини.

За тези 67 потребители през 12-месечието на 2015 г., са проведени общо: 150 индивидуални обучителни курса, от които: 2 надомни курса, 1 дистанционен курс, 46 амбулаторни курса и 101 интернатни курса в 63 интернатни посещения с обща продължителност 386 интернатни учебни човекодни.

67-те потребители бяха включени в учебни занятия по следните учебни дисциплини:

(за всяка учебна дисциплина е посочено общо колко индивидуални обучителни курса са проведени за отчетния период, и колко общо потребители са били в дадената дисциплина – като всеки от тях е преминал по 1 или по няколко индивидуални курса за този период – затова броя на курсовете в повечето случаи е по-голям от броя на потребителите)

I. Обучение в основни умения:

1) Ориентиране и мобилност – 11 курса, от които 10 интернатни курса с 10 сляпо-глухи потребители и 1 амбулаторен курс с 1 сляпо-глух потребител;
2) Брайлово огрaмотяване – 2 интернатни курса с 2 сляпо-глухи потребители;
3) Социални умения – 1 амбулаторен курс с 1 сляпо-глух потребител;
4) Психологическа консултация – 1 амбулаторен курс с 1 сляпо-глух потребител;
5) Обучение на диабетици в ползване говорещ глюкомер на английски език – 3 курса, от които 2 интернатни курса с 2 сляпо-глухи потребителя и 1 надомен курс с 1 сляпо-глух потребител;

II. Обучение в комуникативни умения:

6) Жестов език – 1 интернатен курс с 1 сляпо-глух потребител;
7) Обучение в умения за интерпретиране на сляпо-глухи – 6 интернатни курса с 6 потребители, които се обучават за интерпретатори на сляпо-глухи;

III. Обучение в информационни технологии:

8) Компютърна грамотност на операционна система „Уиндоус“ – 23 курса, от които 17 интернатни курса с 12 сляпо-глухи потребители, 4 амбулаторни курса с 4 сляпо-глухи потребители, 1 надомен курс с 1 сляпо-глух потребител и 1 дистанционен курс с 1 сляпо-глух потребител;
9) Обучение на операционна система „Андроид“ на смартфон или таблет – 10 интернатни курса с 8 сляпо-глухи потребители;
10) Обучение на операционна система „Симбиан“ на мобилен телефон – 1 интернатен курс с 1 сляпо-глух потребител;

IV. Занимания с изкуства:

11) Синхронно пеене с жест и мимика – 3 интернатни курса с 1 сляпо-глух потребител;
12) Занимателна терапия – 5 амбулаторни курса с 5 сляпо-глухи потребители;
13) Подготовка за участие в 11-ти национален фестивал на художествената самодейност – 4 интернатни курса с 4 сляпо-глухи потребители;

V. Занимания с физическа култура, спорт и настолни игри за незрящи:

14) Лека атлетика – 6 амбулаторни курса с 6 сляпо-глухи потребители;
15) Тласкане на гюлле – 1 интернатен курс с 1 сляпо-глух потребител;
16) Боулинг – 39 курса, от които 9 амбулаторни курса с 9 сляпо-глухи потребители и 30 интернатни курса с 29 сляпо-глухи потребители;
17) Дартс - 12 интернатни курса с 12 сляпо-глухи потребители;
18) Занимателни настолни игри за незрящи (домино, дама, не се сърди човече, морски шах) – 4 курса, от които 1 интернатен курс с 1 сляпо-глух потребител и 3 амбулаторни курса с 3 сляпо-глухи потребители;
19) Спортна табла – 12 амбулаторни курса с 12 сляпо-глухи потребители;
20) Шахмат – 3 амбулаторни курса с 3 сляпо-глухи потребители;

Общо: 20 учебни дисциплини в 150 индивидуални обучителни курса.

Индикатори за ефективност: (които са приложими): брой на сляпо-глухите потребители и потребители интерпретатори, завършили рехабилитационни и обучителни курсове, брой на индивидуалните обучителни курсове, брой учебни човекодни, ефект върху потребителите (повишаване уменията за независим живот на сляпо-глухите и подобряване на социалното им включване, повишаване на уменията на интерпретаторите, както и на близките на сляпо-глухите като техни интерпретатори). Брой обработени досиета на членовете на Териториалните организации на НАСГБ. Осъществяване анализ на разпределението на членския състав по пол, населено място, възрастови групи, степени на образование, степени на загуба на зрение и степени на загуба на слух. Осъществяване диагностично оценяване и проучване рехабилитационните потребности на членовете. Съставяне на индивидуалните програми на потребителите на НЦРСГ „Хелън Келър" и подготовка за провеждане на обучение. Водене педагогическа практика на студенти. Подобряване на материалната база на НЦРСГ „Х. Келър". Предоставяне консултации за затвърждаване компютърни умения, софтуерна и хардуерна поддръжка за сляпо-глухи членове (вкл. и дистанционно).

5. д) Извършена Дейност: Провеждане на значими мероприятия, осъществяване на международна дейност и заплащане членски внос в национални и международни организации.

Постигнати резултати:

НАСГБ поддържа активни контакти с национални и международни организации на сляпо-глухите, със Световната федерация на сляпо-глухите, Европейския съюз на сляпо-глухите, Световната организация за предоставяне услуги за сляпо-глухи „Дефблайнд интернейшънъл".

Председателят на НАСГБ Димитър Парапанов е одитор на Европейския съюз на сляпо-глухите (ЕССГ), на Световната федерация на сляпо-глухите (СФСГ) и е президент на Международната спортна федерация на сляпо-глухите.

1) Участие в заседание на Комисията за сляпо-глухите хора към Европейския съюз на слепите (ЕСС) - 06-08.02.2015 г., гр. Тирения, Италия

Бе осъществена подготовка за участието, като след това Боряна Коскина, сляпо-глуха и председател на ТО на НАСГБ – Казанлък, участва като член на Комисията за сляпо-глухите хора към Европейския съюз на слепите (ЕСС), в редовно заседание на комисията, което се проведе от 06.02.2015 г. до 08.02.2015 г. в гр. Тирения, Италия. *Бе направен разход за автобусни билети до Италия и обратно за Боряна Коскина с един интерпретатор.* В заседанието участваха Анджела Пимпинела от Италия, председател на Комисията, Волфганг Ангерман от Германия, президент на ЕСС и отговарящ за Комисията от страна на УС на ЕСС, Сергей Сироткин – председател на Асоциация за социална защита на сляпо-глухите „Елвира" в Русия, Гаир Йенсен – президент на Световната федерация на сляпо-глухите (СФСГ), ковчежник на ЕССГ и председател на Норвежката асоциация на сляпо-глухите. С цел партньорство, със съвещателен глас участваха Саня Тарцай, президент на ЕССГ и председател на Хърватската асоциация на сляпо-глухите „Додир", и Барбара Верна, председател на Италианската асоциация на сляпо-глухите и член на Изпълнителния комитет на ЕССГ. На заседанието бяха обсъдени и взети решения по важни въпроси, засягащи сляпо-глухотата, като: сляпо-глухотата като отделно увреждане; интеграцията на сляпо-глухите в активния живот; асоциациите на сляпо-глухите да намерят общи цели и да се разработи стратегия за тяхното реализиране; интерпретаторите за сляпо-глухи – доброволчество или професионална подготовка и работа; група на сляпо-глухите жени; актуализиране на споразумението за съвместно сътрудничество между Европейския съюз на сляпо-глухите и Европейския съюз на слепите.

2) Участие в две събития от световна значимост в областта на сляпо-глухотата, които се проведоха от 23-ти до 29-ти май 2015 г. в Букурещ, Румъния:

2.1) заседание на Изпълнителния съвет (ИС) на Световната федерация на сляпо-глухите (СФСГ) от 23 до 25 май

2.2) 16-та Световна конференция на Международната организация за обучение, рехабилитация и услуги за сляпо-глухи – "Дефблайнд Интернешънъл" (Ди Би Ай) от 25 до 29 май, на тема "Какво е нашето бъдеще? Местни решения за общи потребности"

Бе осъществена подготовка за участието, като след това Димитър Парапанов, председател на НАСГБ, участва в събитията с един интерпретатор: Светлозар Парапанов, изпълнителен директор на НАСГБ и директор на Националния център за рехабилитация на сляпо-глухи "Хелън Келър".

Тъй като двете събития по взаимна договореност на двете организации се проведоха в последователни дни на едно и също място, се спестиха пари за транспорт, ако се бяха провеждали поотделно на различни места. *Бяха направени разходи за транспорт, такса за регистрация и участие в световната конференция, за настаняване и хранене.* Поради икономическата криза, организаторите от Ди Би Ай не можаха да осигурят дори и частично поемане на разходите за участие.

В заседанието на ИС на СФСГ взеха участие: президентът Гаир Йенсен от Норвегия, генералният секретар Акико Фукуда от Япония, ковчежникът Кристер Нилсон от Швеция, и членовете на ИС: регионалните представители по отделните световни региони: на Европа – Рику Виртанен от Финландия; на Северна Америка – Крис Уудфил от САЩ, и на Океания – Ирен Макмин от Австралия, както и със съвещателен глас, одиторът Димитър Парапанов от България. Отсъстваха поради невъзможност за заплащане на разходите, вицепрезидентът Соня Маргарита Вилакрез от Уругвай, както и регионалните представители: на Азия: Сатоши Фукушима; на Африка: Езекиел Кумвенда, и на Южна Америка: Карлос Родригез.

Одиторът Димитър Парапанов представи пред ИС одитния доклад от ревизията на финансите на СФСГ от 02.04.2014 г., която бе направена в гр. Пловдив при посещението на Кристер Нилсон и Гаир Йенсен на семинара за 10-годишнината на Националния център за рехабилитация на сляпо-глухи (НЦРСГ) „Хелън Келър“. Този одитен доклад бе много важен, тъй като обхваща периода 17.04.2012 г. – 31.03.2014 г.

На заседанието на ИС на ЕССГ се прие Плана за Действие 2015 – 2018 г., състоящ се от следните основни дейности: провеждане следващи заседания на ИС: през 2016 г. в Еквадор, през 2017 г. в Мадрид, с цел подготовка на световната конференция и общото събрание през 2018 г. на същото място. Работа на комисиите към ИС: Комисия по набиране на приходи и Комисия по социалните мрежи и връзките с обществеността. Дарители и проекти. Уеб-сайт и страници в социалните мрежи на СФСГ. Сляпо-глухотата като отделно увреждане във връзка с Конвенцията за правата на хората с увреждания (КПХУ). Работа в Международния алианс на хората с увреждания и чрез него – участие в органите на ООН. Съвместно сътрудничество с другите световни организации на и за хора с увреждания. Бе проведена и съвместна среща с ИС на Ди Би Ай и обсъждане на възможностите за по-тясно съвместно сътрудничество и евентуално бъдещо провеждане на съвместни семинари и конференции.

От 26 до 29 май на изключително високо ниво се проведе 16-та Световна конференция на Ди Би Ай. Тя бе посветена на темата "Какво е нашето бъдеще? Местни решения за общи потребности", като се домакинстваше от „Сенс Интернешънъл Румъния“. Взеха участие 400 участника от 40 държави. Бяха изнесени над 100 доклада, организирани в пленарни сесии предиобед и семинарни сесии (дискусионни групи) следобед. Имаше до пет

последователни сесии следобед, като едновременно се провеждаха по 9 до 10 семинарни групи, всяка в отделна зала. Димитър Парапанов, със съавтор Светлозар Парапанов, изнесоха семинарна сесия на 27 май с презентация под заглавие: „Признаването на жестовия език и методите за общуване със сляпо-глухи в България. Достъпността до услугите на преводачите за глухи и интерпретаторите за сляпо-глухи като средство за постигане достъпна комуникация". В доклада се представи дейността на НАСГБ след завършването през 2013 г. на съвместния проект с Унгарската асоциация на сляпо-глухите за адаптиране на методите за общуване за сляпо-глухи и Методика за обучението на интерпретатори. През 2014 г. НАСГБ и Съюза на глухите в България работеха по Концепция на МОН за достъпна информация и въвеждане на жестовия език съгласно КПХУ. През 2015 г. от Националния съвет за интеграция на хората с увреждания бе приет План до 2020 г., с който ще бъдат въведени жестовият език и методите за общуване със сляпо-глухи, ще бъдат обучени интерпретатори и ще започне предоставяне на интерпретаторски услуги, както и изучаване жестов език и методи за комуникация в училищата от глухите и сляпо-глухите деца. Семинарната презентация премина с интерес и висока посещаемост, като присъстваха също и Доротя Киралихиди – Унгарска асоциация на сляпо-глухите, Гаир Йенсен, Кристер Нилсон, Крис Уудфил. В дискусията, присъстващите споделиха своите впечатления от работата на системата за интерпретатори за сляпо-глухи в своята страна.

За първи път на тази световна конференция сред темите на семинарните презентации се обърна внимание на хората от третата възраст и на разпространението на сляпо-глухотата сред тях, което се дължи на възникването на зрителни и слухови заболявания в тази напреднала възраст. Много изследователи са се насочили към издирване на сляпо-глухи сред настанените в домове за стари хора. Установява се, че човекът от третата възраст често не осъзнава наличието на зрителни и слухови заболявания, но всъщност има нужда от подкрепа в много отношения, за да достигне до възможност за определена самостоятелност. Така е създадена методика за обучение на медицинските сестри и персонал, като са отчетени и положителни резултати, както за сляпо-глухите от третата възраст, така и за персонала, който се грижи за тях.

Друг важен аспект, представен на световната конференция, беше тактилното общуване и тактилните жестове. Този аспект е свързан тясно с децата с вродена сляпо-глухота. Една от представените новости е съставеният речник на основните жестове (основните понятия, или речниковото ядро), на които започват да обучават детето с вродена сляпо-глухота, за да започне да комуникира още от най-ранна възраст. Тези жестове се въвеждат постепенно от учителя, и така детето съвместно с учителя по естествен начин развива способността си за комуникация, ползвайки метода за тактилно жестуване ръце в ръце. Ръцете на възприемащия се поставят върху ръцете на жестуващия и така чрез плътен контакт усещат разположението на пръстите, длanta, движенията и т.н. В разговора, общуващите разменят последователно позициите на ръцете си. При лицата с вродена сляпо-глухота, които са в зряла възраст, пък е необходимо интерпретирането да се предоставя чрез двама специалиста: интерпретатор, който владее тактилен жестов език, и втори специалист, наречен „интервенор", който има практика с особения начин на общуване на лицата с вродена сляпо-глухота и служи за посредник между сляпо-глухия и интерпретатора. Интервенорът наблюдава, доколко сляпо-глухия разбира тактилните жестове на интерпретатора, както и доколко интерпретатора разбира сляпо-глухия, и консултира интерпретатора по отношение на спецификите на тактилната комуникация, тактилната реч и словореда на тактилните жестове.

Тактилните жестове се използват и от лицата с придобита сляпо-глухота, най-често от лица с вродена глухота, които от малки развиват визуален жестов език. Когато придобият слепота в зряла възраст, те продължават да използват визуалните жестове като тактилни. Другия вид лица с придобита сляпо-глухота, са родените слепи с придобита по-късно глухота, или лицата, които в зряла възраст придобиват слепота и глухота. Тъй като те са свикнали на нормална устна и писмена реч, и не са учили жестова реч, най-удобни за тях са методите, в които думите се предават последователно буква по буква (ръчните азбуки) –

като писане по дланта на главни печатни букви, Лорм, брайл върху фалангите и др. В плакатна презентация на Доротя Киралихиди, бе представен нов метод: специално създадени тактилни жестове за възприемане само от дланта на сляпо-глухия. Това е отново набор от жестове, които се ползват най-често в комуникация (думите: „да“, „не“, „изчакай“ и др), предназначен за сляпо-глухи, които не са учили жестов език. Този метод предстои да се развие чрез международно сътрудничество и обмяна на опит за съставяне на речниково ядро от най-необходимите и най-често използвани думи в ежедневното общуване, както и за образуване на самите жестове. Подобно речниково ядро от най-необходимите жестове се ползва в момента и при хаптичната комуникация.

3) Спортен празник на специфичните възможности на сляпо-глухите, 09 - 16.08.2015 г., гр. Варна
включващ:
- 12-то национално първенство по шахмат на сляпо-глухите
- 4-то национално първенство по спортна табла на сляпо-глухите
- 2-ро национално първенство по боулинг на сляпо-глухите
- 11-то национално първенство по лека атлетика на сляпо-глухите
- 7-мо национално първенство по канадска борба на сляпо-глухите
- 4-то национално първенство по дартс

Бяха включени 85 участника, от които 69 сляпо-глухи спортисти и 16 интерпретатори и придружители, от 18 териториални организации (ТО) на НАСГБ (Асеновград, Благоевград, Бургас, Варна, Велико Търново, Габрово, Горна Оряховица, Добрич, Кърджали, Плевен, Пловдив, Русе, Сливен, София, Стара Загора, Харманли, Шумен, Ямбол), както и от Националния център за рехабилитация на сляпо-глухи „Хелън Келър“. Участниците от страната бяха настанени в общежитието на Професионална гимназия по химични и хранително-вкусови технологии “Дмитрий Иванович Менделеев”.

Награждаването в спортните първенства бе осъществявано от председателя на НАСГБ Димитър Парапанов, който връчи следните видове отличия за първите три места: в индивидуалните класирания - дипломи и медали: златен, сребърен и бронзов; в отборните класирания - дипломи и купи: голяма, средна и малка.

12-то национално първенство по шахмат на сляпо-глухите се състоя на 10 и 11-ти август, в 7 кръга, по швейцарска система. Участваха 21 шахматиста от 11 ТО на НАСГБ в общо индивидуално класиране. Съдия бе Коста Ангелов. В отборното класиране, на 1-во място е „А“-отбор на ТО Варна, на 2-ро място – ТО Пловдив, и на 3-то място: „Б“-отбор на ТО Варна.

4-то национално първенство по спортна табла на сляпо-глухите се състоя на 12-ти август с 33 участника, от които 10 жени и 23 мъже, в отделни индивидуални класирания. Игра се в 5 кръга по система с директна елиминация до 3 игри на човек. Съдия бе специалният педагог Деян Славов. Отборно класиране: 1-во място: ТО Варна; 2-ро място: сборния отбор на ТО Сливен и Бургас; 3-то място: НЦРСГ „Х. Келър“.

2-то национално първенство по боулинг на сляпо-глухите се проведе на 13-ти август в боулинг-зала „Галакси“, хотел „Черно море“, със съдия Тодор Димитров. Регламентът бе по три игри на човек, като слабовиждащите бяха по 2 души на писта, а напълно слепите играеха сами на писта. Тъй като залата бе от 9 писти, бяха нужни 4 последователни кръга за представянето на всички. Бяха определени осем различни индивидуални класирания за спортистите, като 49-те участници бяха разделени едновременно в категориите: пол (мъже и жени), зрение (напълно слепи и остатъчно зрение), и възраст (в две възрастови групи). В отборното класиране, на 1-во място е ТО Пловдив, на 2-ро място е ТО Добрич и на 3-то място е ТО Асеновград.

11-то национално първенство по лека атлетика на сляпо-глухите бе проведено на 14-ти август на стадион „Локомотив“, със съдия Георги Тихов. Включиха се 58 състезателя, в общо шест дисциплини, от които две бегови: 60 метра гладко бягане и 200 метра спортно ходене, и четири технически дисциплини: скок дължина от място; тласкане на гюлле; хвърляне на диск и хвърляне на копие. Във всяка дисциплина бяха определени няколко индивидуални класирания, като участниците бяха разделяни по пол и по възраст.

Разделянето по зрение бе задължително в беговите дисциплини, а според възможностите се правеше и в техническите дисциплини, като се спазваше правилото за минимум 3 до 2 участника в дадено класиране. Общо бяха оформени 36 индивидуални класирания. В отборното класиране, на 1-во място е ТО Пловдив, на 2-ро място е ТО Добрич и на 3-то място е ТО Варна.

7-то национално първенство по канадска борба на сляпо-глухите се състоя на 15-ти август до обяд. Съдия бе Емилия Стоянова. Участваха 35 състезателя, които след измерване на точното тегло с кантар, по решение на съдията, бяха разделени в категории по пол и тегло (жени – до 75 кг. и над 75 кг., мъже – до 80 кг. и над 80 кг.), по ръка – лява и дясна, както и по възраст на две възрастови групи. Общо се излъчиха 16 индивидуални класирания. В отборното класиране, на 1-во място е ТО Варна, на 2-ро място е ТО Пловдив и на 3-то място е ТО Шумен.

В следобеда на 15-ти август се проведе **4-то национално първенство по дартс на сляпо-глухите.** Съдии бяха Христо Атанасов и Мартин Николов от дартс клуб „Максим", които предоставиха професионални дартс–стрели и мишени с предпазни табла и локално осветление. Първенството се проведе съгласно турнирните правила за спорта „дартс": игра „301" до 10 тройни хвърляния, с двубои с директна елиминация. Съгласно регламента, се състезаваха участници само с остатъчно зрение. 29-те състезателя бяха разделени на 2 индивидуални класирания: 12 жени и 17 мъже. В отборното класиране, на 1-во място е ТО Пловдив, на 2-ро място е ТО Русе и на 3-то място е ТО Асеновград.

4) 12-ти Национален празник на специфичните възможности на сляпо-глухите, вкл. 11-ти Национален фестивал на художествената самодейност на сляпо-глухите, 10 - 12.09.2015 г., гр. Пловдив.

В рамките на 12-ти национален празник на специфичните възможности на сляпо-глухите на 11.09.2015 г. в зала „Москва" на хотел „Новотел", гр. Пловдив бе проведен 11-ти национален фестивал на художествената самодейност на сляпо-глухите.

Участваха самодейци от 14 териториални организации (ТО) на Националната асоциация на сляпо-глухите в България (НАСГБ): Асеновград, Бургас, Варна, Габрово, Горна Оряховица, Добрич, Неделино, Пловдив, Русе, София, Стара Загора, Харманли, Шумен, Ямбол, както и от Националния център за рехабилитация на сляпо-глухи (НЦРСГ) „Хелън Келър".

Журито на фестивала беше в състав от 5 специалиста: председател на журито: проф. д-р Светла Станилова, Декан на Факултет „Музикален фолклор и хореография", Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство (АМТИИ) – гр. Пловдив, и членове на журито: доц. Владимир Генадиев – декан на факултет "Изобразителни изкуства", АМТИИ – гр. Пловдив; г-жа Спаска Джангозова – специалист по жестов език, изкуства на мимиката и жеста, координатор на Районна организация (РО) - Пловдив на Съюз на глухите в България (СГБ); г-н Стефан Стойчев – поет и г-жа Иванка Иванова – народна певица. Председателят на НАСГБ Димитър Парапанов удостои класираните на първо, второ и трето място участници с дипломи и съответно златен, сребърен и бронзов медал. Той също така връчи и паричните награди, предоставени като дарение от Министерство на културата. Паричните награди бяха в следните размери: категория „соло": за 1-во място – 10 лв., за 2-ро място – 8 лв. и за 3-то място – 6 лв.; категория „дует": за 1-во място – по 10 лв. на човек (общо за дуета 20 лв.), за 2-ро място – по 8 лв. на човек (общо за дуета 16 лв.) и за 3-то място – по 6 лв. на човек (общо за дуета 12 лв.); категория „състав": за 1-во място – 80 лв., за 2-ро място – 60 лв. и за 3-то място – 42 лв.

Във фестивала участваха сляпо-глухи хора (с едновременни увреждания на зрението и слуха): слепота или слабо зрение, и глухота или тежко чуване. Съответно, имаше жанрове, които се изпълняват с жест и мимика (синхронно художествено изпълнение с жест и мимика на песен или литературна творба; пантомима; театър с жест и мимика), а също така имаше и песенно-инструментални жанрове, при които участниците разчитаха на остатъчния си слух. Представи се изложба на произведения на сляпо-глухи, някои от които са напълно слепи, а други имат остатъчно зрение. Водещ на фестивала бе Деян Славов, специален педагог в НЦРСГ „Хелън Келър".

5) Участие в събития, организирани от Европейския съюз на сляпо-глухите (ЕССГ) в Любляна, Словения, 25-30.10.2015 г., на:
- Димитър Кръстев Парапанов – председател на НАСГБ;
- Светлозар Димитров Парапанов – изпълнителен директор на НАСГБ
(интерпретатор на Димитър Парапанов на английски език и по методи за комуникация със сляпо-глухи, и придружител),
Бе осъществена подготовка и последващо участие в събитията:
5.1.) от 26 до 29 октомври – заседание на Изпълнителния комитет на Европейския съюз на сляпо-глухите (ЕССГ), в което Димитър Парапанов участва като одитор на ЕССГ; Осъществяване на одит на ЕССГ.
5.2.) на 27 октомври – участие на Димитър Парапанов в 1-ва конференция на ЕССГ на тема „Конвенцията за правата на хората с увреждания (КПХУ) на ООН – как сляпо-глухите в Европа се вписват в нея?“, за изнасяне на презентация на тема: „Чл. 21 от КПХУ. Признаването на жестовия език и методите за комуникация със сляпо-глухи в Европа. Достъпните интерпретаторски услуги за глухи и за сляпо-глухи като средство за постигане на достъпна комуникация“.

От 26 до 29 октомври 2015 г., Европейския съюз на сляпо-глухите (ЕССГ) проведе две свои важни събития в столицата на Словения – Любляна: 1-ва Европейска конференция на ЕССГ и 4-то заседание на Изпълнителния комитет (ИК) на ЕССГ. От ръководството на ЕССГ взеха участие: президентът Саня Тарцай, председател на Хърватската асоциация на сляпо-глухите „Додир“, вицепрезидентът Сеппо Юрванен, председател на Финландската асоциация на сляпо-глухите, ковчежникът на ЕССГ Гаир Йенсен, който е и президент на Световната федерация на сляпо-глухите (СФСГ), и председател на Норвежката асоциация на сляпо-глухите, членовете на ИК: Тамаш Гангъл, председател на Унгарската асоциация на сляпо-глухите, Франциско Молина, председател на Федерацията на асоциациите на сляпо-глухите в Испания, Петер Ванхуут, председател на Белгийската асоциация на сляпо-глухите, Барбара Верна от Италианската организация за сляпо-глухи, както и одиторът на ЕССГ и на СФСГ Димитър Парапанов, председател на Национална асоциация на сляпо-глухите в България. Всеки от сляпо-глухите членове на ръководството имаше по един, двама или трима интерпретатори. Светлозар Парапанов бе интерпретатор на Димитър Парапанов на английски език и по методи за комуникация със сляпо-глухи, и придружител.

Конференцията на ЕССГ се проведе на 27.10.2015 г. на тема „Конвенцията за правата на хората с увреждания (КПХУ) на ООН – как да се постигне социалното включване на сляпо-глухите?“. Конкретният повод за провеждането ѝ бе отправеният спешен апел от Асоциацията на сляпо-глухите в Словения (АСГС) „Длан“, която поиска подкрепата на ЕССГ пред националните институции на Словения, за своята легитимност като национално представителна организация на хора с отделното увреждане сляпо-глухота. Тъй като национално представителната организация „Съюз на асоциациите на глухите и тежкочуващите в Словения“ (САГТЧС) е поискала от държавата да отнеме националното представителство от АСГС „Длан“, а сляпо-глухите хора да бъдат представлявани от САГТЧС, който съответно да изземе и финансовата субсидия за „Длан“ като национално представителна организация.

Конференцията се проведе в зала, предоставена безвъзмездно от съюза на инвалидите и от съюза на военноинвалидите. Две дами с увреждания бяха водещи на конференцията – едната бе глуха – виждаща, а другата бе слабовиждаща – чуваща. Това бяха знаци, които целяха да покажат, че съюзите на инвалидите, както и обикновените хора със слухово или със зрително увреждане, подкрепят хората с двойното увреждане сляпо-глухота. На конференцията имаше два жестови преводача: единият от тях превеждаше на словенски жестов език, а другият на международен жестов език. В залата имаше много сляпо-глухи членове от Словения, като най-тежките случаи имаха индивидуални интерпретатори доброволци, които им превеждаха чрез тактилен жестов език, локализиран жестов език и други методи. Поради липса на средства за безжични устройства, преводът между словенски и английски не бе симултантен (едновременен), а последователен

(консекутивен), заради което конференцията просрочи много времето си и вместо до 12 ч., приключи около 16 ч.

Председателят на асоциация „Длан“, Антон Полутник, е човек с почти тотална сляпо-глухота. Той е роден с глухота, а поради зрително заболяване почни е загубил зрението си и общува с тактилен жестов език. В речта си за откриване на конференцията, той разказа своята лична история, като при ослепяването си е бил посетен от Симона Пеган, която е генерален секретар на асоциация „Длан“, и тя го е извела от състоянието на депресия. Скоро след това той е бил помолен да поеме председателството на асоциацията, и е бил избран. „Длан“ започва да развива програма за консултации и подкрепа на сляпо-глухите си членове, като посещава най-тежките случаи по домовете. За съжаление, преди тази програма, е имало дори един случай на самоубийство на глух човек, който е загубил напълно зрението си и изпаднал в алкохолизъм. В асоциацията членуват както глухи с увредено зрение и тотално сляпо-глухи, така и слепи с увреден слух. Бяха приведени примери на агресивно отношение и физическо насилие от страна на отделни глухи виждащи хора, към техни познати също глухи, които са придобили зрително увреждане. След речта на председателя Антон Полутник, други двама сляпо-глухи също изказаха сърдечните си благодарности към Симона Пеган, която лично ги е посещавала и им е помогнала да се съвземат от депресията и да се включат в живота и дейностите на организацията. Това бяха много лични истории, разказани със сълзи на очи, които трогнаха цялата аудитория. Бяха поднесени и поздравления към Симона Пеган, която наскоро успешно е защитила научната степен „доктор по социология“ с дисертация в областта на сляпо-глухотата.

Гаир Йенсен в своята реч поднесе топлата подкрепа на СФСГ към АСГС „Длан“, която е легитимния глас на сляпо-глухите хора в Словения. Той разказа за целта и дейностите на СФСГ, насочени към признаване на сляпо-глухотата за отделно увреждане и за създаване на национална асоциация на сляпо-глухите във всяка държава по света.

Двама представители на законодателната и на изпълнителната власт на Словения: председателят на народното събрание, както и директора на дирекция в Министерството на труда и социалната политика, изказаха също поддръжката на своите институции към асоциация „Длан“ и признаха сляпо-глухота за отделно увреждане.

Бяха прожектирани видео-обръщения от Брюксел от двама приятели на сляпо-глухите, които по обективни причини, не успяха да присъстват на конференцията: Катрин Нагхтън, директор на секретариата на Европейския форум на хората с увреждания, и Адам Коса, унгарски евродепутат с пълна загуба на слуха.

Следваха презентациите на ръководството на ЕССГ, посветени на приложението на Конвенцията за правата на хората с увреждания (КПХУ). Президентът на ЕССГ Саня Тарцай представи темата „КПХУ и планът на ЕССГ как да се постигне социалното включване на сляпо-глухите“. Саня Тарцай преди две години също се дипломира с научната степен „доктор по рехабилитационните науки“ в областта на сляпо-глухотата. Авторката запозна словенската аудитория с дефиницията „Нордик“ за сляпо-глухота. В Европа по най-минимални данни има поне 150 000 сляпо-глухи, които са една от най-социално изолираните групи. Сляпо-глухотата обаче е призната за отделно увреждане чрез чл.24 на КПХУ. ЕССГ се бори за създаването на национални организации на сляпо-глухи във всяка европейска страна. Има работни групи за младежи, жени, връзки с обществеността и набиране на средства. Работи активно с Европейския съюз на слепите, Европейския съюз на глухите, Европейския форум на преводачите на жестов език и Европейската мрежа на сляпо-глухите. ЕССГ се застъпва за АСГС „Длан“ като национално представителна организация на сляпо-глухите и за признаването на сляпо-глухотата за отделно увреждане в Словения.

Одиторът на ЕССГ Димитър Парапанов представи темата „Чл. 21 от КПХУ. Признаването на жестовия език и методите за комуникация със сляпо-глухи в Европа. Достъпните интерпретаторски услуги за глухи и за сляпо-глухи като средство за постигане на достъпна комуникация“. В нея той също даде и примера на много положителното сътрудничество между Съюза на глухите в България (СГБ) и НАСГБ в приемането и предстоящото изпълнение на държавния План 2015 - 2020 за осигуряване услугите на преводачи за глухи и интерпретатори за сляпо-глухи, като изказа надеждата си, Съюзът на

асоциациите на глухите и тежкочуващите в Словения също в бъдеще да промени отношението си към „Длан“ и да стане постепенно такъв добър партньор, какъвто е СГБ за НАСГБ.

Следваха презентациите на членовете на ИК на ЕССГ:

Тамаш Гангъл изнесе темата „Чл. 8 от КПХУ. Идентичността на сляпо-глухите в Унгария и Европа – във фокуса на научното изследване“. Той изтъкна, че сляпо-глухотата често е възприемана само като състояние на пълна слепота и пълна глухота. Сляпо-глухите не трябва задължително да са напълно глухи и задължително да ползват жестов език, а има и други методи за общуване, които се използват при сляпо-глухите. Много организации в Европа и по света считат за сляпо-глух, всеки човек, който има едновременно зрително и слухово увреждане – това бе показано и в изследване през 2012 г. по програма „Грюндвиг“. За съжаление, много хора с такава комбинация не се считат за сляпо-глухи, тъй като не знаят, че съществува такова увреждане или не харесват думата „сляпо-глух“, а други не познават услугите или организациите на и за сляпо-глухи. Много интересни са резултатите от официалното преброяване на населението в Унгария през 2011 г. Повече от 3000 души са се отбелязали в анкетите като сляпо-глухи. Също така, повече от 12 000 души не се считат за сляпо-глухи, но са отбелязали в анкетите едновременно зрителното и слуховото увреждане. Тоест, около 15 000 сляпо-глухи може би живеят в Унгария, но само един от пет се идентифицира като сляпо-глух. От 27 страни-членки на Европейския съюз, само 3 държави (сред които Унгария) имат официални данни от преброяването на населението, включващи въпроси за сляпо-глухотата, поради което за съжаление е много трудно да се прецени броя на сляпо-глухите в европейски мащаб.

Франциско Тригуерос представи темата „Сляпо-глухотата – испанското и европейското законодателство за сляпо-глухите хора“. Той съобщи, че се предполага, че в Испания има между 7000 и 100 000 сляпо-глухи хора – това са приблизителни данни, тъй като в Испания въпросите за сляпо-глухотата не са били включвани в официално преброяване на населението. От 2007 г. в Испания със закон са признати както жестовите езици в Испания, така и специалните методи за комуникация с глухи, тежкочуващи и сляпо-глухи хора.

Петер Ванхуут говори по темата „Бюджетът за личен асистент в Белгия – начин за постигане на независим живот“. Петер, който е с пълна загуба на зрение и на слух от подрастващ, не ползва жестов език, тъй като не го е учил като виждащ, но ползва специалния метод за сляпо-глухи: ръчната азбука „Лорм“. Практиката на годишен бюджет за личен асистент, отпускана от държавата, е удобна за него, като той е работодател на личните си асистенти, обучава ги в метода „Лорм“ и в умения за интерпретиране на разговор, описание на обкръжаващата среда и в придружаване. Той живее сам и затова някои от асистентите му имат функции на домашен помощник.

Барбара Верна представи темата „Личната мобилност – червено-белият бастун за сляпо-глухи в Италия“. Още от 1976 г. в Италия и някои европейски страни, сляпо-глухите започват да ползват червено-бели бастуни. През 2001 г. на третата национална конференция на сляпо-глухите в Италия е била подписана петиция за признаване на червено-белия бастун чрез италианския закон за движение по пътищата, което официално се е случило през 2002 г.

През останалото време от 26 до 29 октомври се проведе заседанието на ИК на ЕССГ, председателствано от Саня Тарцай – президент на ЕССГ. Направи се преглед и анализ на свършеното от ръководството до сега и се набелязаха задачите през 2016 г. В началото на м.април 2016 г. ще се проведе следващото заседание на ИК и конференция на ЕССГ в гр. Модена, Италия. Домакин и организатор е Барбара Верна. В началото на юли 2016 г. в България ще се проведе Първия световен празник на специфичните възможности на сляпо-глухите. Организатор и домакин е НАСГБ. Това ни задължава да извършим добра подготовка и да намерим средства, включително и чрез проект, за провеждането на празника.

По време на престоя в Словения, одиторът Димитър Парапанов проведе срещи с ковчежника на ЕССГ – Гаир Йенсен, като осъществи одит (ревизия) на ЕССГ върху отчетния период на 2014 г. и първо полугодие на 2015 г. Димитър Парапанов представи резултатите от одита на заседанието на ИК на ЕССГ.

6) Международна среща и обмяна на опит с колегите от Хърватската асоциация на сляпо-глухите „Додир“ и Словенската асоциация на сляпо-глухите „Длан“ (в Загреб, Хърватия, от 09 до 11.12.2015 г.), с участие на 70 души представителна група от НАСГБ: членове на УС и КС, председатели, сътрудници и активисти на ТО, председатели на обединените спортни клубове на сляпо-глухите (ОСКСГ), тотално сляпо-глухи и техните интерпретатори, както и екипа на НАСГБ и НЦРСГ „Хелън Келър“.

Срещите и обмяната на опит бяха осъществени в гр. Загреб, в Център за рехабилитация на сляпо-глухи и в офиса на Хърватската асоциация на сляпо-глухите „Додир“. Председателят на НАСГБ Димитър Парапанов представи дейността на НАСГБ и специфичните възможности на тотално сляпо-глухите и сляпо-глухите с дълбоки комбинирани зрително-слухови увреждания, в различни области на художествената самодейност. Председателката на Хърватската асоциация на сляпо-глухите „Додир“ и президент на Европейския съюз на сляпо-глухите, Саня Тарцай, представи дейностите на „Додир“ и социалното положение на сляпо-глухите в Хърватия. На специално организирано представление, на театрална сцена хърватските сляпо-глухи самодейни актьори представиха пиеса, в която героите комуникират по методи за общуване със сляпо-глухи, а тематиката е значима за сляпо-глухия човек. От страна на Словенската асоциация на сляпо-глухите „Длан“, в срещата участваха председателят Антон Полутник и секретарят Симона Пеган, които разказаха за развитието и проблемите пред организацията. Тримата председатели обсъдиха бъдещите възможности за сътрудничество с цел подобряването на социалното включване на сляпо-глухите от Югоизточна Европа.

Индикатори за ефективност: участие в заседания и общи събрания на международни органи и организации, участия с доклади в международни конференции, разнообразие на осъществяваните дейности, подготовка за домакинство на НАСГБ за международни мероприятия. Внедряване на нови методи и техники за рехабилитация, улесняване на общуването и достъпа до информация, за обучение на сляпо-глухи, обучение на специалисти за работа със сляпо-глухи. Внедряване нови поколения подпомагащи технологии и помощни технически средства за сляпо-глухи.

6. е) Извършена Дейност: Предоставяне на специални помощни средства и специфични приспособления и системи за обучение, рехабилитация и облекчаване комуникацията и интеграцията на сляпо-глухите

Специалните и специфични помощни технически средства (ПТС) са необходими за подобряване на общуването на сляпо-глухия ползвател, за получаването на повече значима информация от заобикалящата среда, като се компенсира сетиво с остатъчна функция (слух, зрение).

За постигане на самостоятелен и независим живот, НАСГБ осигурява специфични помощни технически средства за облекчаване на комуникацията на сляпо-глухите. Съгласно чл.4, ал.2 от Устава (Цели на НАСГБ) и чл.5 (Средства за постигане на целите на НАСГБ), **приоритет имат тотално сляпо-глухите и сляпо-глухите с тежки зрителни и слухови увреждания,** тъй като техните потребности са много по-жизнено важни, а при някои, и професионално необходими. На много леките случаи с по–малка зрителна и слухова загуба, тежко чуващи и слабо виждащи, с добра комуникация, се ограничава предоставянето на специфични ПТС, защото те не са тотално глухи или с практическа глухота и не са напълно слепи или с тежка зрителна загуба.

Специфични помощни технически средства се предоставят на най-нуждаещите се, (приоритетни са тотално сляпо-глухите и с тежки зрителни и слухови увреждания), потребители на НЦРСГ „Хелън Келър”, след подадена молба.

Предоставянето се извършва от председателя на НАСГБ и от директора на НЦРСГ „Хелън Келър” със заповед по предложение на рехабилитационния съвет на НЦРСГ „Хелън

Келър" и то, след като потребителите преминат курс на обучение. Преценя се строго индивидуално за потребността на всеки отделен случай според финансовите възможности.

По изключение, когато сляпо-глухите поради здравословни причини, напреднала възраст и други обективни причини, не могат да преминат курс на обучение в НЦРСГ „Х. Келър", ПТС им се предоставят по преценка на председателя на НАСГБ, директора и рехабилитационния съвет на НЦРСГ „Хелън Келър".

Постигнати резултати:

Предоставени специфични ПТС за периода 01.01.2015 г. – **31.12.2015 г.:**

- Батерии за слухов апарат – 324 бр. (от тях 0 бр. АА за джобен слухов апарат, 126 бр. №675 и 198 бр. №13 за задушен слухов апарат)
(предоставят се батерии на сляпо-глухи лица с голяма загуба на слуха, които постоянно ползват слухов апарат и се нуждаят от допълнителни батерии за слухов апарат, над бройката от 20 батерии годишно, предоставена съгласно лимита от Дирекция „Социално подпомагане")

- Телефон с усилвател на звука в слушалката – 2 бр.
(телефонът има възможност за значително усилване на звука в слушалката, за да се ползва от сляпо-глухи с голяма слухова загуба)

- Мощен звънец за телефон – 1 бр.
(поставя се в друга стая в дома на сляпо-глухия, за да може да чуе звъна на телефона)

- Мощен звънец за входна врата – 5 бр.
(поставя се в друга стая в дома на сляпо-глухия, за да може да чуе позвъняването на вратата)

- Безжични радиослушалки – 5 бр.
(за слушане с по-висока сила на звука от касетофон, телевизор, компютър и др., без да се пречи на околните и позволяващо мобилност на сляпо-глухия)

- Индивидуална отливка към слухов апарат - 9 бр.
(позволява нормалното ползване на слуховия апарат от сляпо-глухи с голяма слухова загуба)

- Апарат за кръвно налягане говорещ – 1 бр. ремонт
(позволява самостоятелно измерване на кръвното налягане от сляпо-глухото лице с остатъчен слух)

- Апарат за кръвно налягане с едър шрифт – 1 бр.
(позволява самостоятелно измерване на кръвното налягане от сляпо-глухото лице с остатъчно зрение)

- Брайлов шах – 2 бр.
(шах с релефно обозначени полета и фигури за игра от незрящи)

- Дартс – 2 бр.
(спортна състезателна игра, подходящи за сляпо-глухи с остатъчно зрение, развиваща координация, точност, бързина и функционалните възможности на слабото зрение, социалните умения)

- Брайлова спортна табла – 1 бр.
(спортна табла с релефно обозначени полета и фигури за игра от незрящи)

- Медицински консумативи за **3** сляпо-глухи лица с тежки заболявания, необходими за тяхното възстановяване.

- Акустично рогче за слухов апарат – 1 бр.
(консуматив за слухов апарат)

- Червено-бял бастун – 4 бр.
(за мобилност и ориентиране в голямото пространство, цветовете в червено и бяло идентифицират сляпо-глухия сред участниците в движението съгласно чл.116 от Закона за движение по пътищата)

- Диктофон – 1 бр.
(позволява водене на гласови бележки от сляпо-глухи с остатъчен слух и слепота)

- Домино (релефно) – 1 бр.
(настолна състезателна игра за сляпо-глухи с едри контрастни релефни точки, позволяваща дори и при пълна слепота, лицето да опипва релефните обозначенията на плочките на доминото, развиваща тактилността, остатъчното зрение, игровите умения и социалните умения)

- Говорещ глюкомер на английски език и 50 тест-ленти – 3 бр. за 3 лица
(сляпо-глухите диабетици с остатъчен слух, чуващи чрез слухов апарат, могат самостоятелно да измерват нивото на кръвната си захар, без да са зависими от зрящите си близки)

Общо: 60 сляпо-глухи лица са получили 366 бр. помощни средства

Съставил отчета: Светлозар Парапанов:
Изпълнителен директор на НАСГБ и директор на НЦРСГ „Белпън Келър".

Ръководител: Димитър Парапанов:
Председател на НАСГБ.